

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravitelstvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Pesamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rekopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Stev. 19.

V Mariboru, dne 9. majnika 1901.

Tečaj XXXV.

Urajava naših rek.

Iz Dunaja smo dobili sledeči članek:

Danes, dne 3. maja, so se zbrali na
vabilo dr. Pacaka, načelnika češkega kluba,
zastopniki obeh slovenskih klubov z dr. Pa-
cakom, dr. Kaizlom in Maštalkom.

Dr. Kaizl je razjasnil zahteve Čehov
glede kanalov in naglašal, da Čehi zahtevajo
najprej regulacijo glavnih rek na Češkem in
Moravskem in potem še zgradbo kanalov.

Po načrtu dr. Kaizla bi se v vladinem
načrtu o kanalih zaračunjeni stroški od 250
milijonov kron, katere bi narasle za zgradbe
v letu 1904—1912, zvišale za 545 milijonov
kron.

Čehi so pozivljali jugoslovanske
poslance, da jih podpirajo v dosegu svo-
jih namenov.

Poslanci Povše, dr. Ploj in dr. Ivčević
povdarjali so, da bodo z radostnim srcem
podpirali brate nam Čehi.

Dr. Ploj je pri tej priliki opozoril
navzoče češke poslance na slabe gnotne
razmere na Spodnjem Štajerskem
in posebno na to, da po investicijskem in
kanalskem načrtu Spodnje Štajersko ničesar
ne dobi.

Dr. Ploj naglašal je nadalje, kako pre-
potrebna bi bila na Spodnjem Štajerskem
regulacija Drave, Pesnice in Sotle in
da se v tem oziru dežela ne briga v
nobenem oziru za potrebe ljudstva.

Treba je, da vlada upliva na deželni
odbor štajerski, da se ta vendar enkrat

zave svojih dolžnosti proti toli zapostav-
ljenemu Spodnj. Štajerju.

Ker pa — dr. Ploj — nima upanja, da
bode deželni odbor storil svoje dolžnosti in
posebno tako potrebne korake za regulacijo
Pesnice in Sotle, hoče torej v zbornici staviti
predlog, tikajoči se regulacijo Pesnice —
predlog glede Sotle je že stavil s poslancem
Žičkarjem skupaj.

Takoj hoče tudi staviti predlog glede
podržavljanja železnice Celje—Velenje.

Pozivljal je nato češke poslance, naj ga
pri teh predlogih podpirajo s svojim uplivom,
kar so češki poslanci koj obljubili in pri tem
naglašali, da so vselej pripravljeni, naše
zahteve podpirati.

Klic mladim sorojakom!

Dobili smo iz mladeniških krogov ta le
članek:

Po nekod na meji se bo narod kmalu
prebudit iz svojega spanja. Živahno gibanje
se pričinja na vseh črtah; posebno pa se
odlikujejo v navduševanju za narod naši
mladi bojovníki — slovenski mladenči. Vrlo!
Slovenstvo bodi naš ponos!

Pa, žal, nahajajo se še kraji ob meji,
kjer že sicer tu in tam tli iskra probujenja,
oziroma zavednosti, vendar še manjka pra-
vega iskrega navdušenja; k večjemu nekaj
mladeničev kaže, da imajo sicer srce za
domovino, vendar jim manjka spodbuje in
poguma. Mnogo tega zakrivi preborno čitanje
dobrih časopisov. Taki mlačeži si teh-le ali
ne morejo ali pa iz malomarnosti nočejo

naročiti. Dandanes se pa mora z ozirom na
politične in gospodarske razmere mnogo
čitatati. Podrugod zopet kaže mladina veliko
zanimanja za branje. Toda ker dobrih čas-
nikov nima pri rokah, seže hlastno po dru-
gem, — kar trumoma ponujanjem, v napačnem
duhu spisanem berilu, in ker se navadno
pri čitanju poslednjega ne posluša svoje vesti,
se s časoma nasrka onega, narodu in veri
sovražnega duha. Uči nas to vsakdanja
skušnja.

Da bi se to preprečilo, najprvo vas, pre-
dragi mladeniči, pozivljam, da povsod delujete
na to, da se bodo razširjevali dobri časniki
slovenski, kakor je na primer naš list »Slo-
venski Gospodar«, in se s tem budilo narodno
navdušenje, gojila udanost in ljubezen do
domovine slovenske, ter da vse moči zastav-
ljate proti utihotapljenju nesramnega časn-
karstva v povspešno rešitev našega milega
naroda slovenskega!

Povodom tega bi nasvetoval, da bi se
zavedni mladeniči slovenski združevali v večja
društva z namenom, buditi med rojstvom
narodni čut, pa tudi delovati na prosvanje
versko-nravnega življenja, kar je neobhodno
potrebno pri naši mladini; nadalje, da se
zbirajo zneski v naročevanje dobrih časnikov,
posebno »Slovenskega Gospodarja«, kateri bi
se potem razpošiljali zastonj na potrebna
mesta. Tudi bi mladeniči v enakih društvi-
h kazali več spodbudnosti in vzajemnosti, več
navdušenja in poguma v narodnem oziru.
Taka društva bi bila pač v veliko olajšanje
pri napredovanji omike in prosvete našega
naroda ter bi blagodejno uplivala tudi na

Listek.

Dogodek.

Spisal A. P. Čehov.

(Konec.)

Med obedom zopet skandal... Ko je
bila druga jed na mizi, zaslišijo obedujoči
naenkrat cviljenje. Prično stikati po vzroku
in najdejo pri Nini pod krilcem mucko.

Ninka! proč od mize! srdi se oče. —
Pomeči mi to minuto mladice v pomnjenje!
Da bi te gnjusobe ne bilo pri hiši...

Ivančka in Nino pretrese zona. Smrt v
pomnjenju preti poleg svoje neusmiljenosti
še oropati mačko in starega konja njiju
otrok, opustošiti skrinjo, razrušiti načrte
bodočnosti, te prekrasne bodočnosti, ko bi
ena mucek tolažila svojo staro mater, druga
— živela na vili, tretja lovila podgane v
kleti... Otroka pričneta plakati in prositi,
da se muckam prizanese. Oče se uda, pa le
s tem pogojem, da otroka ne hodita več v
kuhinjo mucek mečkat.

Po končanem obedu se potikata Ivanček
in Nina po celi izbi in se klaverno držita.
Zapretenje, da ne smeta v kuhinjo, ju je
spravilo v obup. Odtegujeta se zabavam, se
kujata in kljubujeta materi. Ko pride na

večer ded Petček, ga zapeljeta v stran, in
se mu hudujeta nad očetom, ki je hotel po-
metati mucke v pomnjenje.

Ded Petček, prosita, — reci mami, da
prineseva mucke v najino sobico; re-e-ci!
No, no... lepo! se jih iznebi ded. —
Že dobro.

Ded Petček ne prihaja po navadi sam.
Spremlja ga tudi Neron, velik, črn pes,
danske pasme, s povešenimi uhlji in gobcem,
kakor palica trdim. Ta pes je molčec, mra-
čen in polen čustva o osebnem dostojanstvu.
Za otroke ne kaže niti najmanjšega zani-
manja, in, mimo njih korakajoč, sune s
svojim gobcem po njih, kakor po stoleh.
Otroka ga sovražita z vso dušo, no to pot
praktično uvaževanje nadvladuje nju čustvo.

Veš kaj, Nina? pravi Ivanček in dela
velike oči. — Namesto konja naj bo pa
Neron oče! Konj je mrtev, a pomisli, ta
je živ.

Cel večer čakata onega trenutka, ko
pojde ata igrat vint (karte) in bo mogoče
neopazno speljati Neron v kuhinjo... Glej,
naposled, ata sede h kartam, mati se ukvarja
s samovarom in ne vidi otrok... Napočil
je srečen moment.

Pojdimo! šepče Ivanček sestri.

No ta čas vstopi Štefan in s smehom
naznani:

Gospodinja, Neron je mucke požrl!

Nina in Ivanček obledita in trepetaje
gledata Štefana.

Bog se smili... smeje se hlapec —
Šla je h skrinji in jih je pohrustala.

Otroka pričakujeta, da se bodo vsi
ljudje, kolikor jih je pri hiši, razburili in
planili na hudobnega Neron. A ljudje sede
mirno na svojih mestih in se le čudijo
apetitu velikega psa. Ata in mama se sme-
jeta... Neron hodi okolo mize, mahlja z
gobcem in se zadovoljno obližuje.

Vznemirjena je le sama mačka. Izteguje
svoj gobček, hodi po izbi, sumljivo pogleduje
ljudi in žalostno mijavka.

Otroci, deset je že ura! Čas je spát!
kriči mama.

Ivanček in Nina ležeta spat, plačeta in
dolgo razmišljajeta o razžaljeni mački in o
brezsrčnem, naglem in nekaznovanem Neronu.

Mencej.

Pismo mladeničem.

IV.

Mladenč mora biti svoje rodovine
kinč, ne pa puhla repa! Slomšek.

K značajnosti moža poštenjaka spada
poleg verskega prepričanja, o katerem smo
zadnjič govorili, narodnostno prepričanje ali